

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, ρυθμίσεις για την κοινωνική αλληλεγγύη και εφαρμοστικές διατάξεις του ν. 4387/2016 (Α΄ 85)»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από τη Διάρκη Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε τρία (3) Κεφάλαια και εξήντα επτά άρθρα (67) άρθρα.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 1-20) ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον «Εθνικό Μηχανισμό Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής» (στο εξής, Εθνικός Μηχανισμός).

Ο Εθνικός Μηχανισμός είναι «ενιαίος οργανικός σχηματισμός», σχήμα, δηλαδή, οργάνωσης και συνεργασίας υπηρεσιών, με αντικείμενο, ιδίως, τον σχεδιασμό και τον συντονισμό των κρατικών δραστηριοτήτων άσκησης κοινωνικής πολιτικής, χωρίς περαιτέρω, κατ' αρχήν, μεταβολή των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών (άρθρο 1. Βλ. και άρθρο 20). Η λειτουργία του εν λόγω σχήματος υποστηρίζεται, σε πληροφοριακό επίπεδο, από ειδικό πληροφοριακό σύστημα, το «Ενιαίο Γεωπληροφοριακό Σύστημα», που τηρείται στη Γενική Διεύθυνση Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και στο οποίο καταχωρίζονται «δεδομένα, αναφορές και στατιστικά στοιχεία, που αφορούν σε πολιτικές κοινωνικής ένταξης, κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής συνοχής»

2

(άρθρα 1 και 19). Καθορίζονται, επίσης, αναλυτικώς, ο σκοπός σύστασης (άρθρο 2) και οι επιχειρησιακοί στόχοι (άρθρο 3) του Εθνικού Μηχανισμού, καθώς και οι υπηρεσίες, τόσο σε επίπεδο κυβερνητικών υπηρεσιών όσο και σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, που εμπλέκονται ως συνεργαζόμενοι φορείς κατά τη λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού (άρθρα 4 έως 17).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 21 και 22) ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη δημιουργία πληροφοριακού συστήματος, υπό τον τίτλο «εργονομία για τον πολίτη», το οποίο περιλαμβάνει πληροφοριακά υποσυστήματα που στοχεύουν, ιδίως, στη διασύνδεση των υπηρεσιών πρόνοιας και την ηλεκτρονική πρόσβαση των πολιτών και των φορέων και σε πληροφορίες σχετικές με τομείς της κοινωνικής προστασίας (άρθρο 21). Ρυθμίζονται, επίσης, ζητήματα σχετικά με την επέκταση, από 1.1.2017, σε όλους τους δήμους της χώρας, του Προγράμματος «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης», όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 235 του ν. 4389/2016 (το οποίο προτείνεται να τροποποιηθεί, εν προκειμένω) (άρθρο 22).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 23-67) περιλαμβάνει διατάξεις που στοχεύουν στην εφαρμογή του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις». Συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση επί του νομοσχεδίου (σελ. 2), οι εν λόγω ρυθμίσεις κατατείνουν στην ομαλή μετάβαση στο νέο κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και πληροφοριακών συστημάτων, της ομαλής ένταξης του προσωπικού των ασφαλιστικών ταμείων, αλλά των συμφερόντων των ασφαλισμένων, ώστε να μην διαταραχθεί η λειτουργία του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.

Συγκεκριμένως, μεταξύ άλλων, καταργείται η παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διά της οποίας επεκτείνεται η δήλωση των εισφορών μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης και η είσπραξη εισφορών μέσω Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (άρθρο 23), τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 30 και 33 του ν. 4387/2016 (άρθρα 24 και 25), διευκρινίζεται ο τρόπος υπολογισμού της εφάπαξ παροχής των ασφαλισμένων στο Ταμείο Πρόνοιας Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Α.Ε.Ν.) και στο Ταμείο Πρόνοιας Κατώτερων Πληρωμάτων Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Κ.Π.Ε.Ν.) (άρθρο 26), προσδιορίζεται η ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς για τους μισθωτούς με πλήρη απασχόληση και τους εργοδότες τους, καθορίζεται το ποσοστό επί των αποδοχών που καταβάλλεται ως εισφορά για κύρια σύνταξη των ασφαλισμένων μισθωτών του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπι-

κού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε.) (άρθρο 27), προσδιορίζεται η ελάχιστη μηνιαία βάση επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς των ελεύθερων επαγγελματιών ή αυτοαπασχολούμενων, που απασχολούνται, παραλλήλως, ως μισθωτοί υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης (άρθρο 28), προβλέπεται, στο εξής, η έκδοση υπουργικής απόφασης για την κατάρτιση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) (άρθρο 29) και ρυθμίζονται ζητήματα συγκρότησης και λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Φ.Κ.Α. (άρθρα 30). Περαιτέρω, επέρχονται αλλαγές στην Διοικητική Οργάνωση του Ε.Φ.Κ.Α. και επανακαθορίζεται η συγκρότηση διαφόρων κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών φορέων, εποπτευόμενων από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι οποίες αποτελούν, στο εξής, υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α., υπαγόμενες αμέσως στον Διοικητή (άρθρα 34 έως 52). Εν συνεχεία, ορίζεται ότι, με απόφαση του προσωρινού Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., ανατίθεται σε μία ή περισσότερες από τις διαχειρίστριες Τράπεζες των εντασσόμενων Φορέων η ταμειακή διαχείριση του Ε.Φ.Κ.Α. έως την προκήρυξη διαγωνισμού, μέχρι το τέλος του 2017, για την επιλογή της διαχειρίστριας τράπεζας, με όμοιες δε αποφάσεις είναι δυνατή η επέκταση, μέχρι 31.12.2017, των συμβάσεων έργου, υπηρεσιών και προμηθειών των εντασσόμενων Φορέων στους οποίους υπεισέρχεται ο Ε.Φ.Κ.Α. ως καθολικός διάδοχος (άρθρο 54). Προβλέπεται, επίσης, η σύσταση, από το Δ.Σ. του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.), Διοικητικών Επιτροπών με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, την εξέταση ενδικοφανών και ειδικών διοικητικών προσφυγών, (άρθρο 55), και προσδιορίζονται οι διατάξεις που εφαρμόζονται για την χορήγηση των επικουρικών συντάξεων του Ε.Τ.Ε.Α., αναφορικά με θέματα αναγνώρισης πλασματικών χρόνων και παράλληλης ή διαδοχικής ασφάλισης (άρθρο 56). Ορίζονται μεταβατικές διατάξεις για το καθεστώς που διέπει τον υπολογισμό των εισφορών ασφαλισμένων στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) (άρθρο 57), εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για τον τρόπο τοποθέτησης προϊσταμένων στις νέες οργανικές μονάδες του Ε.Φ.Κ.Α. (άρθρο 58), ρυθμίζονται ζητήματα μερικής καταβολής ασφαλιστικών εισφορών των αυτοαπασχολούμενων και των ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και των ασφαλισμένων στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) (άρθρο 59), επιβάλλεται η απόδοση, έως την 31.12.2016, από το Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε., στον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης Περίθαλψης (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.), το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Συντακτών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων (Τ.Ε.Α.Σ.) και το Επικουρικό Ταμείο Ασφάλισης Συντακτών Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας και Ευβοίας (Ε.Τ.Α.Σ.),

κατά το ποσοστό που τους αναλογεί, των υπέρ αυτών πόρων, εφόσον έχουν βεβαιωθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου (άρθρο 60), καθορίζεται η διαδικασία εξόφλησης των μέχρι την 31.12.2016 οφειλών του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) και τους ενταχθέντες σε αυτόν Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) και Οργανισμό Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), καθώς και προς το Ε.Τ.Ε.Α. (άρθρο 61), καθορίζονται τα ποσοστά αποζημίωσης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. για το σύνολο των υπηρεσιών που παρέσχε από 1.1.2012 μέχρι 31.12.2016 στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (άρθρο 62), και του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) για το σύνολο των υπηρεσιών που παρέχει από 1.1.2017 στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τον Ο.Α.Ε.Δ. (άρθρο 63), και παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη ρύθμιση ζητημάτων τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα του άρθρου 42 του ν. 4415/2016. Με τις διατάξεις του άρθρου 65, προβλέπεται η εφάπαξ καταβολή οικονομικής ενίσχυσης σε συνταξιούχους των οποίων το άθροισμα κύριων και επικουρικών συντάξεων μηνός Δεκεμβρίου 2016 δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων πενήντα (850) ευρώ, και ρυθμίζονται ειδικά ζητήματα. Με τις διατάξεις του άρθρου 66 ορίζεται ότι η παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης περιλαμβάνει και τη ρύθμιση ζητημάτων «που αφορούν στις ήδη παραχωρηθείσες ή στις προς παραχώρηση κατοικίες, τις οποίες έχει κατασκευάσει ή αγοράσει με στεγαστικά προγράμματά του ο τ. ΟΕΚ».

Τέλος, με το άρθρο 67 καθορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου.

II. Επιμέρους Παρατηρήσεις

A. Επί του τίτλου του νομοσχεδίου και του τίτλου του Κεφαλαίου Γ΄

α. Επισημαίνεται ότι ο όρος «εφαρμοστικές διατάξεις» που χρησιμοποιείται στον τίτλο του νομοσχεδίου καθώς και στον τίτλο του Κεφαλαίου Γ΄ αποτελεί νεολογισμό, μη απαντώντα στα λεξικά της ελληνικής γλώσσας, ο οποίος δεν καλύπτει γλωσσικό κενό, δεδομένου ότι το εννοιολογικό περιεχόμενο του θα μπορούσε, εάν κρινόταν αναγκαίο, να αποδοθεί ορθώς με τη γενική του ουσιαστικού «εφαρμογή», ή, αλλιώς, με την έκφραση «για την εφαρμογή» (βλ. σχετικές παρατηρήσεις στις Εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί των νομοσχεδίων «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις», ν. 4036/2011, καθώς και «Νόμος αρμοδιότητας Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για εφαρμογή

του νόμου «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας» και άλλες διατάξεις», ν. 4052/2012). Παρατηρείται, τέλος, ότι, επειδή, αυτονοήτως, οι διατάξεις των νόμων ψηφίζονται για να εφαρμοσθούν, η χρήση του όρου «εφαρμοστικές» μπορεί να εκληφθεί ως νοούμενη και κατ' αντιδιαστολή προς το κανονιστικό περιεχόμενο άλλων διατάξεων, προκαλώντας σύγχυση σχετικώς.

Υπ' αυτή την έννοια, στον τίτλο του νομοσχεδίου και στον τίτλο του Κεφαλαίου Γ' η φράση «εφαρμοστικές διατάξεις του ν. 4387/2016» πρέπει, για λόγους άρτιας νομοτεχνικής διατύπωσης και ορθής χρήσης της γλώσσας, να αντικατασταθεί από τη φράση «σχετικές διατάξεις του ν. 4387/2016».

6. Δεδομένου ότι το υπό ψήφιση νομοσχέδιο περιλαμβάνει και διατάξεις περιεχομένου έτερου προς αυτό που προσδιορίζει ο τίτλος του, είναι σκόπιμο να προστεθεί στο τέλος του η φράση «και λοιπές διατάξεις».

Β. Επί των άρθρων του νομοσχεδίου

1. Επί του άρθρου 5 παρ. 2

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι «(...) στις συνεδριάσεις του ΚΥ.Σ.ΚΟΙ.Π. μετέχουν (...) οι συναρμόδιοι για θέματα κοινωνικής ένταξης Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί κ.ά. (...)».

Η αόριστη αναφορά, εν προκειμένω, «και» σε «άλλα» όργανα ή πρόσωπα ή φορείς δημιουργεί ασάφεια ως προς το ρυθμιστικό πεδίο της εν λόγω διάταξης. Για τον λόγο αυτό, η προτεινόμενη διάταξη χρήζει αναδιατύπωσης, κατά τρόπο ώστε οι ιδιότητες των προσώπων που μετέχουν στις εν λόγω συνεδριάσεις να είναι σαφώς καθορισμένες.

2. Επί του άρθρου 7 παρ. 5

Συμφώνως προς την εν λόγω διάταξη, η πλήρωση των δεκαεννέα (19) οργανικών θέσεων τακτικού – μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου – προσωπικού των Τμημάτων της προτεινόμενης να συσταθεί διά του υπό ψήφιση νομοσχεδίου Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής «μπορεί να γίνει με μετάταξη ή με απόσπαση μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, χωρίς γνώμη των οικείων υ-

πηρεσιακών συμβουλίων και με κοινοποίηση στην υπηρεσία του υπαλλήλου και στο αρμόδιο τμήμα περί αποσπάσεων του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης».

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι, διά των διατάξεων του προσφάτως ψηφισθέντος ν. 4440/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποχρεώσεις των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις των άρθρων 6 και 8 του Ν. 4369/2016, ασυμβίβαστα και πρόληψη των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων και λοιπές διατάξεις», εισήχθη Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας από μια δημόσια υπηρεσία σε άλλη, με μετάταξη ή απόσπαση, για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, μόνιμους και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που υπηρετούν σε υπηρεσίες, κεντρικές και περιφερειακές, του Δημοσίου, των Ανεξάρτητων Αρχών, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των ν.π.δ.δ., καθώς και των ν.π.ι.δ. που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση.

Ειδικότερα, διά του εν λόγω νόμου, έχουν καθορισθεί λεπτομερώς και αναλυτικώς οι εγγυήσεις διαφάνειας και αντικειμενικότητας του νέου συστήματος και, ιδίως, το πεδίο εφαρμογής, οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φορέων, ως υπηρεσιών υποδοχής, και των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, η διαδικασία, η επίβλεψη και ο συντονισμός του συστήματος. Ορίσθηκε, επίσης, ότι «η απόσπαση υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών κάθε μορφής ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σε υπηρεσία άλλου Υπουργείου ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού ή σε Ν.Π.Ι.Δ.» καθώς και η «μετάταξη σε άλλη δημόσια υπηρεσία, ήτοι η μετακίνηση του υπαλλήλου από την υπηρεσία στην οποία ανήκει η οργανική θέση του σε κενή οργανική θέση άλλης υπηρεσίας, σε κλάδο της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, για την οποία έχει τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα» επιτρέπεται υπό «τις προβλεπόμενες διαδικασίες στο ΕΣΚ» (άρθρο 68 παρ. 2 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. - ν. 3528/2007, όπως τροποποιήθηκε διά του άρθρου 12 του ν. 4440/2016, και άρθρο 71 παρ. 1 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. - ν. 3528/2007, όπως τροποποιήθηκε διά του άρθρου 13 του ν. 4440/2016). Ορίσθηκε, επίσης, ότι «[δ]ιατηρούνται σε ισχύ μόνο οι ειδικές διατάξεις [περί αποσπάσεων] που προβλέπεται ρητά ότι εξαιρούνται από το ΕΣΚ» (άρθρο 68 παρ. 12 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. - ν. 3528/2007, όπως τροποποιήθηκε διά του άρθρου 12 του ν. 4440/2016), και καταργήθηκε «[κ]άθε γενική ή ειδική διάταξη για τη διενέργεια απόσπασης ή μετάταξης που αντίκειται στις διαδικασίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει το ΕΣΚ» με εξαίρεση ειδικές διατάξεις για

τις αποσπάσεις σε ορισμένους φορείς, ειδικά κατονομαζόμενους (άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 4440/2016).

Υπό το φως των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις περί πλήρωσης, διά μετάταξης ή απόσπασης, των οργανικών θέσεων προσωπικού της υπό σύσταση Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής εφαρμόζονται τηρουμένων, ευνοήτως, και των όρων και των προϋποθέσεων της νομοθεσίας περί λειτουργίας του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση.

3. Επί του άρθρου 8 παρ. 5

Συμφώνως προς την εν λόγω διάταξη, η πλήρωση των είκοσι (20) οργανικών θέσεων τακτικού – μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου – προσωπικού των Τμημάτων της προτεινόμενης να συσταθεί διά του υπό ψήφιση νομοσχεδίου Διεύθυνσης Καταπολέμησης της Φτώχειας της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας «μπορεί να γίνει «με μετάταξη ή με απόσπαση μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, χωρίς γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων και με κοινοποίηση στην υπηρεσία του υπαλλήλου και στο αρμόδιο τμήμα περί αποσπάσεων του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης».

Εν προκειμένω, ισχύουν αναλόγως οι επισημάνσεις της Παρατήρησης επί του άρθρου 7 παρ. 5 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου.

4. Επί του άρθρου 20

Με το προτεινόμενο άρθρο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μεταβατικές Διατάξεις», ορίζεται ότι, σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο της έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου και, συγκεκριμένως, «[μ]ετά τη δημοσίευση των αποφάσεων τοποθέτησης Προϊσταμένου Διεύθυνσης και Προϊσταμένων Τμημάτων στις οργανικές μονάδες της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας», καταργούνται «οι διατάξεις του εδαφίου β΄ της παρ. 1 και των εδαφίων αβ΄, αγ΄, αστ΄, αζ΄, αη΄ και αθ΄ της παρ. 3 του άρθρου 17 του π.δ. 113/2014». Οι εν λόγω διατάξεις αφορούν αρμοδιότητες υφιστάμενου Τμήματος της ως άνω Διεύθυνσης.

Επισημαίνεται ότι ως άνω προτεινόμενες διατάξεις δεν έχουν μεταβατικό χαρακτήρα. Οι μεταβατικές διατάξεις νομοσχεδίου, εξ άλλου, αναφέρονται είτε σε περιορισμένης χρονικής ισχύος ρυθμίσεις, είτε σε ρυθμίσεις με πε-

ριορισμένο αντικείμενο εφαρμογής, είτε σε ρυθμίσεις διαχρονικού δικαίου. Καμία από τις εν λόγω περιπτώσεις δεν συντρέχει, εν προκειμένω.

Συνεπώς, ο τίτλος του προτεινόμενου άρθρου 20 πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: «Καταργούμενες Διατάξεις».

5. Επί του άρθρου 21 παρ. 4

Με την εν λόγω ρύθμιση ορίζεται ότι στην Κεντρική Βάση Δεδομένων που προτείνεται να συσταθεί και να λειτουργεί στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης καταχωρίζονται δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία του φακέλου παιδιών, το κοινωνικό ιστορικό, την παρακολούθηση, την αναδοχή, την υιοθεσία και την αναζήτηση των ριζών των παιδιών (βλ. άρθρο 21 παρ. 2.ε.). Ορίζεται, επίσης, αφ' ενός, ότι «[τ]α χορηγούμενα ως άνω στοιχεία χρησιμοποιούνται, αποκλειστικά, για την υποστήριξη δράσεων κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης και απαγορεύεται οποιαδήποτε δημοσιοποίησή τους», «όπως ορίζεται στην περίπτωση δ' του άρθρου 2 του ν. 2472/1997» (άρθρο 21 παρ. 4.β.), αφ' ετέρου, ότι «όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς του παρόντος άρθρου οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα, ώστε να μην είναι δυνατή η παραβίαση του απορρήτου των στοιχείων», σε περίπτωση δε «παραβίασης του απορρήτου των στοιχείων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2472/1997» (άρθρο 21 παρ. 4.γ.).

Με τις διατάξεις του άρθρου 9Α του Συντάγματος κατοχυρώνεται ρητά το δικαίωμα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Πλαίσιο της προστασίας του εν λόγω αγαθού σε επίπεδο κοινής νομοθεσίας είναι ο εκτελεστικός του Συντάγματος νόμος 2472/1997 (ΦΕΚ Α' 50/10.4.1997) (βλ. Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 28.1.1981, και Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών» (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σελ. 31-50) (βλ., επίσης, και τον Κανονισμό ΕΕ 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)» (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σελ. 1-88), οι διατάξεις του οποίου θα τεθούν σε άμεση εφαρμογή από την 25.5.2018, οπότε και καταργείται η Οδηγία 95/46/ΕΚ).

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, το διοικητικό συμβούλιο του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αφ' ενός,

λειτουργεί ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (κατά την έννοια του άρθρου 2 περίπτ. δ' και ζ' του ν. 2472/1997), ακόμη και ευαίσθητων (κατά την έννοια του άρθρου 2 περίπτ. β' του ν. 2472/1997), αφ' ετέρου, αποκτά πρόσβαση σε αρχεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (κατά την έννοια του άρθρου 2 περίπτ. ε' του ν. 2472/1997), χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων.

Επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, τυγχάνουν εφαρμογής τόσο το άρθρο 7Α παρ. 1α) του ν. 2472/1997: «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση Γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 (...) όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα (...) με παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος (...)», όσο και το άρθρο 5 παρ. 2 περίπτ. β' και δ' του ίδιου νόμου: «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση [του υποκειμένου], όταν (...) η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο» και «η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή (...)».

Όπως επισημάνθηκε, μάλιστα, και στην απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 1.10.2015 «Smaranda Bara κ.λπ. κατά Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF)» (υπόθ. C-201/14) (ΕΕ C 381 της 16.11.2015), οι διατάξεις «της οδηγίας 95/46 έχουν την έννοια ότι (...) [δεν] επιτρέπουν σε διοικητική αρχή κράτους μέλους τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη μεταγενέστερη επεξεργασία τους χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα σχετικά με τη διαβίβαση ή επεξεργασία αυτή» (σκέψ. 46), εκτός εάν (μεταξύ άλλων) αυτό απαιτείται για τη διαφύλαξη «της προστασίας του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα» (σκέψ. 9).

Το ΔΕΕ τόνισε, επίσης, ότι όταν η «καταχώριση (...) επιβάλλεται ρητώς από τον νόμο», «τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις» (σκέψ. 45), καθώς και ότι «κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι σύμφωνη, αφενός, προς τις αρχές που πρέπει να τηρούνται ως προς την ποιότητα των δεδομένων, τις οποίες θέτει το άρθρο 6 της προαναφερθείσας οδηγίας [95/46/ΕΚ], και, αφετέρου, προς τις βασικές αρχές της νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων που απαριθμεί το άρθρο 7 της

ίδιας οδηγίας (βλ. αποφάσεις Österreichischer Rundfunk κ.λπ., C-465/00, C-138/01 και C-139/01, EU:C:2003:294, σκέψη 65·Huber, C-524/06, EU:C:2008:724, σκέψη 48, καθώς και ASNEF και FECEMD, C-468/10 και C-469/10, EU:C:2011:777, σκέψη 26)».

Οι αρχές στις οποίες αναφέρεται, εν προκειμένω, το ΔΕΕ αφορούν, ιδίως, την τήρηση των αρχών της νομιμότητας των σκοπών και του τρόπου συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων, της αναλογικότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία τους, της ακρίβειας του περιεχομένου τους, του εμπιστευτικού χαρακτήρα και της ασφάλειας της επεξεργασίας τους, καθώς και της προστασίας του δικαιώματος πρόσβασης των υποκειμένων στα δεδομένα τους που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας. Ειδικώς η επεξεργασία των δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου ή την προηγούμενη γνωστοποίηση σε αυτό, δεν αρκεί να πραγματοποιείται κατ' εφαρμογή νομοθετικής διάταξης, αλλά πρέπει να τελεί και υπό την εφαρμογή των ως άνω αρχών.

6. Επί του άρθρου 22 παρ. 6

Στο άρθρο 22 παρ. 6 ορίζεται ότι, σε περίπτωση δήλωσης από τον αιτούντα ψευδών στοιχείων ή απόκρυψης αληθινών στην αίτηση ένταξης του στο πρόγραμμα «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης», με σκοπό τον προσπορισμό περιουσιακού οφέλους σε αυτόν τον ίδιο ή σε τρίτο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 1599/1986.

Εν προκειμένω, παρατηρείται ότι η παραπομπή γενικώς στο άρθρο 22 του ν. 1599/1986 είναι αόριστη, διότι σε αυτό το άρθρο περιέχονται περισσότερα εγκλήματα (άρθρο 22 του ν. 1599/1986: «1. Όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει δελτίο ταυτότητας τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 216 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και αυτός που εν γνώσει κάνει χρήση πλαστού ή νοθευμένου δελτίου ταυτότητας. 2. Όποιος χρησιμοποιεί δελτίο ταυτότητας για την απόδειξη στοιχείου που περιέχεται σ' αυτό, εν γνώσει ότι το στοιχείο αυτό έχει μεταβληθεί, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. 3. Όποιος βρει δελτίο ταυτότητας και δεν το παραδώσει μέσα σε δέκα ημέρες στον κάτοχό του ή στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στη διεύθυνση Εσωτερικών της αρμόδιας νομαρχίας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών. 4. Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδώς στην αρμόδια αρχή για την έκδοση της άδειας ταφής προσώπου που απεβίωσε, ότι αυτό στερείται ή έχει χάσει το δελτίο ταυτότητας καθώς και αυτός που κατέχει τέτοιο δελτίο προσώπου που έχει πεθάνει και δεν το παραδίδει αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή τιμωρείται με φυλάκιση

μέχρι έξι μηνών. 5. Υπάλληλος που κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του δεν αναγνωρίζει ή δεν παραδέχεται τα αναγραφόμενα στο δελτίο ταυτότητας υποχρεωτικά στοιχεία ή απαιτεί για την απόδειξή τους την προσαγωγή πιστοποιητικών τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα. 6. Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος των πράξεων αυτών σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, εάν το όφελος ή η βλάβη υπερβαίνουν το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών. Σε περίπτωση ανάκλησης της υπεύθυνης δήλωσής του εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 227 του Ποινικού Κώδικα. 7. Υπάλληλος που εν γνώσει του παραλείπει την άμεση καταμήνυση ψευδούς ή αναληθούς δήλωσης του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών»).

Επειδή η περιγραφόμενη στην προτεινόμενη διάταξη αξιόποινη πράξη δεν ταυτίζεται ούτε με εκείνη της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986, θα ήταν σύμφωνο προς την αρχή της νομιμότητας να διαγραφεί η παραπομπή στο άρθρο 22 του ν. 1599/1986 και να προβλεφθούν οι απειλούμενες ποινές στην προτεινόμενη διάταξη.

7. Επί του άρθρου 23

Με την εν λόγω διάταξη απαλείφεται το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 21 του ν.4387/2016, συμφώνως προς το οποίο, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, «επεκτείνεται η δήλωση των εισφορών μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (ΑΠΔ) και η είσπραξη εισφορών μέσω ΚΕΑΟ». Συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση (σελ. 6), με την προτεινόμενη διάταξη κρίνεται σκόπιμη η διαγραφή του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 21 του ν. 4387/2016 (Α' 85), καθώς θα καλυφθούν οι ρυθμιζόμενες περιπτώσεις από τη διάταξη του άρθρου 45 παράγραφος 5 του ίδιου νόμου».

Επισημαίνεται ότι, συμφώνως προς την παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 4387/2016, «[α]πό 1.7.2016 οι ασφαλιστικές εισφορές του πάσης φύσεως προσωπικού του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου συμπεριλαμβανομένων των δικαστών και δημόσιων λειτουργών, των αιρετών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των κληρικών, των στρατιωτικών και του πάσης φύσεως ένστολου προσωπικού

και όλων των απασχολουμένων στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ. και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με οποιουδήποτε τύπου σύμβαση έμμισθης εντολής ή μίσθωσης έργου ή παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, δηλώνονται και καταβάλλονται σε μηνιαία βάση, από την Ενιαία Αρχή Πληρωμής μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης». Συμφώνως, εξ άλλου, προς την παρ. 5 του ίδιου νόμου, «[με] κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι κανόνες και οι διαδικασίες περιοδικής δήλωσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, η δομή και το περιεχόμενο των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων, ο υπεύθυνος φορέας λήψης των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων, οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων, τομέων και κλάδων, οι προσαρμογές στα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 4».

Αυτονόητο είναι, εν προκειμένω, ότι όσοι εξαιρούνται είτε εκ του νόμου 3845/2010 (λ.χ. Ε.Υ.Π.) είτε εκ του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής (Βουλή των Ελλήνων) από το σύστημα πληρωμών της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής, δεν δηλώνουν και δεν καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές του πάσης φύσεως προσωπικού τους μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης που κατατίθεται στην Ενιαία Αρχή Πληρωμής.

8. Επί του άρθρου 54

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται νέα παράγραφος 13 στο άρθρο 70 του ν. 4387/2016, στην οποία ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[ε]ιδικά, ως προς τις συμβάσεις μισθώσεων ακινήτων, κατά το ανωτέρω διάστημα, αφού γίνει εκτίμηση των αναγκών του Ε.Φ.Κ.Α, το Δ.Σ. μπορεί, με απόφασή του, να προβεί σε καταγγελία των συμβάσεων που δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες του Ε.Φ.Κ.Α., τηρώντας τις προθεσμίες του άρθρου 609 ΑΚ, που εφαρμόζεται αναλογικά σε αυτές τις περιπτώσεις» (περ. β της νέας παρ. 13 του άρθρου 70 του ν. 4387/2016).

Το άρθρο 609 του ΑΚ, το οποίο περιλαμβάνεται στις γενικές περί μισθώσεων διατάξεις του Αστικού Κώδικα (15ο Κεφάλαιο ΑΚ, άρθρα 574 επ.), ορίζει ότι: «[σ]τη μίσθωση με αόριστη διάρκεια η καταγγελία του προηγούμενου άρθρου, εφόσον δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, γίνεται: αν πρόκειται για μίσθωμα κινητού ή ακινήτου που έχει οριστεί με την ημέρα πριν από μια τουλάχιστον ημέρα. Αν πρόκειται για μίσθωμα κινητού πράγματος που έχει οριστεί κατά εβδομάδα ή κατά μακρότερα διαστήματα, τουλάχιστον πριν από

τρεις ημέρες. Αν πρόκειται για μίσθωμα ακινήτου που έχει οριστεί κατά εβδομάδα, τουλάχιστον πριν από πέντε ημέρες και ισχύει για το τέλος της εβδομάδας. Αν πρόκειται για μίσθωμα ακινήτου που έχει οριστεί κατά μήνα, τουλάχιστον πριν από δεκαπέντε ημέρες και ισχύει για το τέλος του ημερολογιακού μηνός. Αν πρόκειται για μίσθωμα ακινήτου που έχει οριστεί κατά διαστήματα μακρότερα από ένα μήνα, τουλάχιστον πριν από τρεις μήνες και ισχύει για το τέλος του Μαρτίου ή του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου ή του Δεκεμβρίου κάθε έτους».

Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι, βάσει του άρθρου 51 του ν. 4387/2016, ο «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» συνεστήθη ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι οι μισθώσεις και εκμισθώσεις που ενεργούνται υπό των Ν.Π.Δ.Δ. διέπονται από ειδικό νομοθετικό καθεστώς (βλ. π.δ. 715/1979).

Στο πλαίσιο αυτό, συναφής είναι η ρύθμιση του άρθρου 36 παρ. 4 του π.δ. 715/1979, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 του ν. 4071/2012, (μονομερής λύση της μίσθωσης εκ μέρους μισθωτή Ν.Π.Δ.Δ.): «[το] Ν.Π.Δ.Δ. μπορεί, μετά την πάροδο ενός έτους από την έναρξη της σύμβασης, να καταγγείλει τη μίσθωση, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3. Η καταγγελία γίνεται εγγράφως, τα δε αποτελέσματά της επέρχονται μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίηση της. Στην περίπτωση αυτή το Ν.Π.Δ.Δ. οφείλει στον εκμισθωτή ως αποζημίωση ποσό ίσο με ένα (1) μηνιαίο μίσθωμα, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κατά το χρόνο καταγγελίας της μίσθωσης. Για υφιστάμενες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, μισθωτικές συμβάσεις, το ανωτέρω δικαίωμα παρέχεται εφόσον αυτές έχουν διαρκέσει τουλάχιστον έξι (6) έτη».

Υπό το φως των ανωτέρω, δημιουργείται, εν προκειμένω, προβληματισμός σχετικώς με τον χρόνο κατά τον οποίο επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας των μισθώσεων που, κατά τα ως άνω, δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες του Ε.Φ.Κ.Α. Θα ήταν σκόπιμο, για λόγους ασφάλειας δικαίου, να αποσαφηνισθεί το ζήτημα εν προκειμένω.

9. Επί του άρθρου 55

Κατά την προτεινόμενη διάταξη, «[μ]ε απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστώνται στο ΕΤΕ-ΑΕΠ, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, Διοικητικές Επι-

τροπές, με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, την εξέταση ενδικοφανών και λοιπών διοικητικών προσφυγών. Η σύνθεση και οι λοιπές αρμοδιότητες των Επιτροπών αυτών καθορίζονται με την ίδια απόφαση (...).».

α. Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚΔΔιαδ - ν. 2690/1999, άρθρο 25 παρ. 2), αντιδιαστέλλονται, εντός της κατηγορίας των «διοικητικών προσφυγών», η «ενδικοφανής» και η «ειδική διοικητική προσφυγή». Ειδικότερα, «το διοικητικό όργανο, αναλόγως με το περιεχόμενο των σχετικών διατάξεων, είτε εξετάζει μόνο τη νομιμότητα της πράξης, οπότε και μπορεί να την ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να απορρίψει την προσφυγή (ειδική διοικητική προσφυγή), είτε εξετάζει τόσο τη νομιμότητα της πράξης όσο και την ουσία της υπόθεσης, οπότε και μπορεί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να τροποποιήσει την πράξη ή να απορρίψει την προσφυγή (ενδικοφανής προσφυγή)». Η σχετική διάκριση, επομένως, επιφέρει σημαντικά έννομα δικονομικά αποτελέσματα. Για τα διακριτικά γνωρίσματα της ενδικοφανούς προσφυγής βλ. άρθρο 25 του ΚΔΔ/σίας, ΣτΕ 4190/2000, ΔιοικΔικ, 2001, σελ. 909, ΣτΕ 2039/1995, ΔιοικΔικ, 1995, σελ. 1209, ΣτΕ Ολ 2892/1993, ΔιοικΔικ, 1994, σελ. 358, ΤοΣ, 1994, σελ. 672, ΣτΕ 3469/1991, ΤοΣ, 1992, σελ. 117, ΣτΕ 1402/1986, αδημοσίευτη. Για τις δικονομικές συνέπειες της άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής βλ. άρθρο 45 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, άρθρο 63 παρ. 3 του ΚΔΔ/μίας, Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 13η έκδ., 2010, σελ. 264 επ. και 492 επ.)

Κατά συνέπεια, και κατά νομική ακριβολογία, υπό τον προτεινόμενο όρο «λοιπές διοικητικές προσφυγές» νοούνται οι «ειδικές διοικητικές προσφυγές», που δηλώνουν το είδος της προβλεπόμενης «διοικητικής προσφυγής».

β. Πρέπει να αντικατασταθεί ο όρος «σύνθεση» από τον όρο «συγκρότηση».

10. Επί του άρθρου 56

Η προτεινόμενη διάταξη αναφέρεται στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.).

Δεδομένου ότι το Ε.Τ.Ε.Α. μετονομάστηκε, διά του άρθρου 74 του ν. 4387/2016, σε «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παρο-

χών», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.», πρέπει, εν προκειμένω, να αντικατασταθεί το αρκτικόλεξο Ε.Τ.Ε.Α. από το αρκτικόλεξο «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.»

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2016

Οι εισηγητές

Αθανασία Διονυσοπούλου (για την παρατήρηση επί του άρθρου 22 παρ. 6)

Λέκτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Επιστημονική Συνεργάτις

Μαριάνθη Καλυβιώτου

Επιστημονική Συνεργάτις

Δημήτρης Κανελλόπουλος

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Προϊστάμενος του Τμήματος Διεθνών και Αμυντικών Μελετών

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου

Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αντώνης Παντελής

Καθηγητής της Νομικής Σχολής

του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών